

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Німчук В.В. Проблеми українського правопису в ХХ–ХХІ ст.ст. Кам'янець-Подільський держ. пед. ун-т, 2002. 116 с.
2. Кліщевнікова О. Історія і сучасні тенденції вироблення норм українського правопису. *Філологічні студії*. 2019. С. 50–55.
3. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941). Нью-Йорк : Сучасність, 1987. 295 с.
4. Назарук О. Роксоляна. Жінка халіфа й падишаха Сулеймана Великого, завойовника і законодавця. Історична повість з 16-го століття. Львів : Репринтне відтворення видання 1930 року. 302 с.
5. Мирошніченко Д.Є., Плоха В.Л. Етапи становлення українського правопису. *Збірник наукових праць ДонНАБА*. 2016. Вип. № 3(4). С. 37–41.
6. Український правопис. Нар. комісаріят освіти УСРР. 1-ше вид. Київ : Державне вид-во України, 1929. 103 с.
7. Нетяга М. (Осип Барвінський). Дещо в справі народнього язика. *Газета «Правда»*. 1874. Ч. 2. 16(28) лютого. С. 69–72.
8. Бичинський З. Історія Канади. Вінніпег, Манітоба. Канада, 1928. С. 11–16.
9. Крет Яків Н. Товариш. Практичний підручник до Науки Англійської Мови після найновішої і найлучшої методи. Вінніпег, Манітоба. Канада : Накладом Української Книгарні, 1931. С. 13.
10. Словарь української мови. У 4-х т. / за редакцією Б. Грінченка. Київ, 1907–1909. Т. 4. С. 21.
11. Пиртей П.С. Словник Лемківської Говірки. Матеріали для словника. Легніца-Вроцлав, 2001. 461 с.
12. Автор невідомий. Різдво Христове у різних народів. *Газета «Воля Покуття»*, 7 січня 1942 р. Ч. 1. С. 2.
13. Чіпка Г. Слово те саме, а зміст ріжний. *Інтернет-видання «Збруч»*. 1939. URL: <https://zbruc.eu/node/22710> (дата звернення: 17.10.2023)
14. Бевзенко С.П. Українська діалектологія. Київ : Вища школа, 1980. 246 с.

УДК 811.161.2'243:371.321.2

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.30.13>

**КОМУНІКАТИВНА СИТУАЦІЯ «ЗНАЙОМСТВО»
ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ В ІНШОМОВНІЙ АУДИТОРІЇ**

**COMMUNICATIVE SITUATION “ACQUAINTANCE”
AS AN OBJECT OF STUDY IN A FOREIGN LANGUAGE CLASSROOM**

Трумко О.М.,

orcid.org/0000-0003-3816-6164

кандидат філологічних наук,

наукова співробітниця

*Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національного університету «Львівська політехніка»*

Галайчук О.В.,

orcid.org/0000-0001-8052-6616

кандидат філологічних наук,

наукова співробітниця

*Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національного університету «Львівська політехніка»*

У статті запропоновано навчально-методичну розробку модуля на тему «Знайомство» з української мови як іноземної для початкового рівня навчання. Констатовано, що відповідно до «Стандартизованих вимог до рівнів володіння українською мовою як іноземною А1–С2» темою «Знайомство» рекомендовано розпочинати вивчення української мови. Проаналізовано сучасні наукові та навчально-методичні праці з УМІ, у яких досліджено різні комунікативні ситуації. Опрацьовано спеціалізовані підручники й посібники для початкового рівня вивчення української мови, у яких представлено методичні рекомендації до вивчення теми «Знайомство». Для успішного засвоєння комунікативної поведінки під час знайомства, автори статті розробили заняття «Як вітатися і прощатися?», «Як тебе звати?», «Хто вони?», «Звідки ти?», «Ти українець?», «Скільки тобі років?», в основі яких – лексико-граматичний принцип навчання. До кожного заняття підібрано відповідну лексику – формули вітання, прощання, ввічливості,

зразки запитань і відповідей, вивчення яких допоможе іношомовцеві сформувати необхідні мовленнєві компетенції та розпочати розмову українською мовою, відповісти на привітання, познайомитися чи представити інших осіб, докладніше розповісти у діалозі про себе тощо. Для того, щоб студенти краще запам'ятали слова та фрази, автори статті пропонують виконати систему вправ і завдань: з'єднати частини слів, відтворити вивчені слова із переплутаних літер, вписати пропущені склади, заповнити пропуски та ін. Граматична частина передбачає вивчення таких категорій української мови як називний, давальний та знахідний відмінки особових займенників, родовий відмінок іменника з прийменником, узгодження кількісних числівників з іменниками *рік, роки, років*, поняття особи/неособи та число іменників. Після успішного проходження теми «Знайомство» передбачено, що іношомовці вмітимуть відповісти на запитання «Як тебе звати?», «Звідки ти?», «Хто ти за національністю?» та ін. Для закріплення вивченого матеріалу запропоновано виконати завдання: заповнити пропуски у діалогах, скласти запитання, утворити речення, заповнити таблицю за зразком, записати слова/словосполучення у правильній формі та ін. Запропонований модуль з української мови як іноземної на тему «Знайомство» може допомогти вчителю правильно побудувати заняття, із великої кількості вправ і завдань вибрати найбільш відповідні для кожного конкретного студента (застосувати індивідуальний підхід), а також стати зразком для створення аналогічних навчально-методичних розробок для наступних рівнів вивчення УМІ та на інші теми.

Ключові слова: українська мова як іноземна, початковий рівень володіння мовою, комунікативна ситуація, навчально-методична розробка, система вправ і завдань.

The article proposes the educational and methodological development of a module on the topic "Acquaintance" in Ukrainian as a foreign language for the primary level of education. It is stated that according to the "Standardized requirements: levels of proficiency in Ukrainian as a foreign language A1–C2", the topic "Acquaintance" is recommended to begin learning Ukrainian. The author analyzes modern scientific and educational works on UFL, in which different communicative situations are investigated. Specialized textbooks and manuals for the elementary level of Ukrainian language learning, that provide methodological recommendations for studying the topic "Acquaintance", have been studied. For the successful mastering of communicative behavior during acquaintance, the authors of the article have developed lessons such as "How to greet and say goodbye?", "What is your name?", "Who are they?", "Where are you from?", "Are you Ukrainian?", "How old are you?", based on the lexical and grammatical principles of teaching. For each lesson, the appropriate vocabulary is selected, along with formulas for greeting, farewell, politeness, samples of the questions and answers, that will help a foreigner develop the necessary language competencies and start a conversation in Ukrainian, respond to greetings, get to know or introduce other people, tell more about themselves in a dialogue, etc. In order for students to memorize words and phrases better, the authors of the article suggest a system of exercises and tasks: connecting parts of words, recreating learned words from mixed up letters, writing in missing syllables, filling in gaps, etc. The grammatical part involves learning such categories of the Ukrainian language as the nominative, dative and accusative cases of personal pronouns, genitive case of a noun with a preposition, agreement of quantitative numerals with the noun's *рік, роки, років*, the concept of person/non-person and the number of nouns. After successful completion of the topic "Acquaintance" provided that foreign speakers will be able to answer questions "What is your name?", "Where are you from?", "What is your nationality?", etc. To consolidate the studied material, students are asked to complete the following tasks: fill in the blanks in dialogues, make up questions, form sentences, fill in a table according to a sample, write words/phrases in the correct form, etc. The proposed module of Ukrainian as a foreign language on the topic "Acquaintance" can help teachers to organize classes properly, choose the most appropriate ones for each particular student from many numbers of exercises and tasks (apply an individual approach), and become a model for creating similar teaching and learning materials for the next levels of studying UFL and other topics.

Key words: Ukrainian as a foreign language, initial level of language proficiency, communicative situation, teaching and methodological development, system of exercises and tasks.

Постановка проблеми. Початковий рівень вивчення іноземної мови (A1) для дорослої людини вважається найскладнішим, адже саме з нього розпочинається знайомство не лише з новою мовою, а й культурою, традиціями, історією, поведінковими нормами народу, мова якого вивчається. Це нульовий рівень володіння мовою, а отже, людина розпочинає з вивчення алфавіту, правил читання і писання, відпрацьовує фонетичні навички, запам'ятовує елементарні фрази і вчиться їх застосовувати відповідно до комунікативної ситуації.

Згідно зі Стандартизованими вимогами до рівнів володіння українською мовою як іноземною A1–C2, початковий рівень «засвідчує часткове ознайомлення зі структурою і системою української мови та можливість *простого, короткого і тематично обмеженого* спілкування в про-

гнозованих повсякденних ситуаціях» [8, с. 7]. Саме тому комунікативна ситуація «знайомство» є однією із початкових тем, бо будь-яка розмова незнайомих людей зазвичай розпочинається із представлення себе або когось іншого.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Усі сучасні підручники з української мови як іноземної розпочинають вивчення мови із теми «Знайомство». Так, автори підручника для початкового рівня «Крок-1» пропонують роботу над нею відразу після вивчення абетки. Читаючи діалог, побудований у формі знайомства, студенти вивчають формули ввічливості, а також закріплюють свої знання, виконуючи завдання, що передбачає відповідно моделювання ситуації і дає змогу познайомитись із одногрупниками, записати їхні імена чи відтворити переплутані фрази [6, с. 12–13].

У підручнику «Яблуко», розробленому для базового (A2) рівня вивчення української мови, лексику та ключові фрази ситуації знайомства інтегровано у вступне заняття [1, с. 10–12] і логічно продовжено у наступній темі «Професія». Студенти отримують завдання прослухати і прочитати короткі діалогічні тексти, а потім відтворити їх у мовленні, застосовуючи у реальній ситуації. Водночас відбувається вивчення певних граматичних форм, знахідного відмінка особового займенника зокрема, і подано вправи на закріплення вивченого граматичного матеріалу [1, с. 12].

Тема «Знайомство» загалом представлена у всіх підручниках і посібниках, розроблених на рівень А1 [9, с. 47–65], [7, с. 104–176], [3, с. 18–24], [4, с. 10–14], зошитах-практикумах [2] та ін.

Особливості й характеристику навчально-комунікативних ситуацій в процесі вивчення української мови як іноземної у своїх працях аналізували Ю. Косенко, Т. Лях, А. Промська, О. Старова, Н. Станкевич, І. Литвин, І. Глазкова та ін.

Свої навчально-методичні рекомендації до вивчення комунікативної ситуації «знайомство» запропонувала О. Палінська. Авторка подає кілька варіантів ігор для різномовної аудиторії без використання мови-посередника на початковому етапі вивчення мови: «Власне мовний матеріал вони засвоюватимуть при цьому автоматично, як готову конструкцію. Гру можна провести таким чином: після того, як всі назвали свої імена, ведучий показує на одного зі студентів і запитує: «Хто це?» Всі інші гуртом відповідають: «Це ... (ім'я)». Той, кого назвали, стає ведучим і показує наступного. Гру проводять з наростанням швидкості, тобто поступово студенти мають відтворювати конструкцію, яку вивчають, і імена однокласників максимально швидко. Ця гра не займає багато часу, але сприяє ефективному засвоєванню як мовної конструкції та імен членів групи, так і встановленню відкритої, невимушеної атмосфери на занятті» [5, с. 188].

Постановка завдання. Проте праця О. Палінської є чи не єдиною частковою розробкою заняття на тему «Знайомство». Окремих наукових публікацій чи розширених навчально-методичних розробок на цю тему власне для початкового рівня станом на сьогодні фактично нема.

Мета нашої роботи – запропонувати викладачам і студентам, які вивчають українську мову як іноземну, власну навчально-методичну розробку занять на тему «Знайомство» для початкового рівня.

Виклад основного матеріалу. Вивчення іноземної мови, особливо на початковому її етапі,

передбачає дві складові навчання – теоретичну і практичну. Теоретичний аспект зобов'язує студента вивчити лексичний мінімум до кожної конкретної теми, ключові фрази для забезпечення комунікації, а також граматичні категорії і правила їх застосування. Практична складова передбачає розпізнавання комунікативної ситуації, розрізнення слів і фраз, уміння побудувати діалог, прочитати та написати елементарний текст. Тому важливо одночасно розвивати усі типи мовленнєвої діяльності – говоріння, аудіювання (слухання та розуміння), читання і письмо.

Ми розробили 6 розширених занять на тему «Знайомство», які складаються із підтем «Як вітатися і прощатися?», «Як тебе звати?», «Хто вони?», «Звідки ти?», «Ти українець?», «Скільки тобі років?», в основі яких – лексико-граматичний принцип навчання.

УРОК 1. Як вітатися і прощатися?

На першому занятті вивчаємо зі студентами фрази

– привітання: *Доброго ранку! Добрий день! Добрий вечір! Привіт! Вітаю!*

– прощання: *До побачення! До зустрічі! Добраніч! Бувай! Па-па!*

Наступним етапом – виконуємо вправи для закріплення вивченого і водночас актуалізуємо знання із правопису та читання.

1. Впишіть пропущені букви та прочитайте:

Д_бр_го р_нку! Пр_в_т! До_ри_е_ь! В_т_ю!
Д_п_б_чен_я! Бу_ай! До_устр_річ_!

2. Із поданих букв складіть слова.

ньед – ____, ічвер – ____, рипвті – ____, йрибдо – ____, вабуї – ____, аппа – ____.

3. Прочитайте і знайдіть зайве: 1) доброго ранку, добрий день, па-па; 2) добрий день, до побачення, доброго ранку; 3) бувай, привіт, вітаю; 4) добраніч, до побачення, добрий вечір; 5) ранок, день, бувай.

4. Заповніть пропуски у діалогах. Поміркуйте, між ким можуть відбуватися ці розмови.

1. – Доброго ранку! – _____ ранку!

2. – Доброго _____! – Привіт!

УРОК 2. Як тебе звати?

Вивчаємо ключові фрази ситуації знайомства. Обов'язково звертаємо увагу на вік співбесідників (тебе/вас) та категорію числа (тебе/вас): *Як вас звати? Як тебе звати? Мене звати...*

Виконуємо вправи.

1. Відтворіть діалог усно.

Студенти знайомляться між собою.

– Як вас звати?

– Мене звати (Марія Гнатюк).

- Як тебе звати?
- Марія.

2. Прочитайте діалог.

- Добрий день!
- Добрий день!
- Як вас звати?
- Мене звати Марія.

Для побудови наступних фраз діалогу студент вивчає особові займенники. Тож наступним завданням є сформувати відповідну компетенцію. Граматику подаємо у таблиці 1.

Особові займенники

хто?	кого?
я	мене
ти	тебе
він, вона, воно	його, її, його
ми	нас
ви	вас
вони	їх

Вивчаємо наступні фрази:

- Як його звати? – Його звати Алекс. / – Він Алекс.
- Як її звати? – Її звати Наталя. / – Вона Наталя.
- Знайомтесь, це Лео Маркес!
- Знайомся, це Алекс.
- Радий знайомству! – Рада знайомству!
- Дуже приємно!

Для засвоєння знань виконуємо завдання:

3. Заповніть пропуски.

- Привіт! Як тебе звати? – Мене звати Ірина.
- Добрий день! Як _____ звати? – Я Іван Ковальчук.

– Як _____ звати? – Мене звати Ольга Шульга.

- Як її звати? – Її _____ Оксана.
- Як його звати? – _____ звати Петро.

4. Напишіть запитання.

- Як вас звати? – Мене звати Ольга Шульга.
- _____? – Мене звати Іван.
- _____? – Я Ірина Шевчук.
- _____? – Його звати Ігор.
- _____? – Її звати Ірина.

5. Послухайте діалог.

- Привіт!
- Привіт!
- Мене звати Наталя. А як тебе звати?
- Мене звати Алекс.
- Дуже приємно! Це моя подруга. Її звати Марія.
- А я Алекс. Радий знайомству!

6. Розставте фрази відповідно до прослуханого тексту.

- _____ – Мене звати Алекс.
- _____ – Привіт!
- _____ – Мене звати Наталя. А як тебе звати?
- _____ – Дуже приємно! Це моя подруга. Її звати Марія.
- _____ – Привіт!
- _____ – А я Алекс. Радий знайомству!

7. Із поданих слів складіть речення.

1. це / Знайомтесь / Маркес / Лео. – Знайомтесь, це Лео Маркес.

2. звати / Ольга / Мене / Коваль. – _____.

3. звати / Як / вас? – _____.

4. знайомству / Рада. – _____.

УРОК 3. Хто вони?

Вивчаємо нові слова:

1) людина, чоловік, жінка, хлопець, дівчина, студент, студентка, викладач, викладачка, друг, подруга, і, та;

2) день, трамвай, офіс, комп'ютер, яблуко, сонце, ім'я, дерево.

Пояснюємо поняття особи/неособи. Наголошуємо, що до особи ставимо питання хто?, до неособи – що?

Виконуємо вправи.

1. Запишіть у дві колонки слова, відповідаючи на запитання **Хто це? Що це?:** людина, чоловік, жінка, яблуко, дерево, директор, менеджер, сайт, офіс, комп'ютер, подруга.

Вивчаємо фрази: – **Хто це?** – Це чоловік. / – **Що це?** – Це офіс. / – **Хто вони?** – Вони студенти. / – **Як їх звати?** – Їх звати Іван, Роман та Андрій.

2. Поставте запитання до слів студент, жінка, офіс, подруга, директор, сонце, дерево **за зразком:** Студент. – **Хто це?**

Вивчаємо число іменників. Для зручності викладачів і студентів правила утворення форми множини подаємо в таблиці.

Чоловічий рід	студент	+и	студенти
	дядько	+и	дядьки
	день	+і	дні
	викладач	+і	викладачі
Жіночий рід	студентка	+и	студентки
	бабуся	+і	бабусі
	лекція	+ії	лекції
Середній рід	яблуко	+а	яблука
	поле	+я	поля

Виконайте вправи.

3. А. Утворіть множину, використовуючи таблицю. Підкресліть закінчення у словах.

Чоловік – чоловіки; хлопець – _____; сайт – _____; офіс – _____; комп'ютер – _____; жінка – _____; вікно – _____; сестра – _____.

4. Впишіть *вас, ми, вони, їх, що*.

1) – Добрий день! Як *вас* звати?

Добрий день! Мене звати Ірина.

2) – Привіт! Алексе, хто ці дівчата? Як _____ звати?

– Привіт! Це Ірина та Оля. _____ студентки.

3) – Хто ви?

– _____ студенти.

4) – _____ це?

– Це сайт.

УРОК 4. Звідки ти?

Для логічного розвитку ситуації «знайомство» вивчаємо фрази: – *Звідки ти?* – *Я з України*.

Лексика: *країна, столиця, Україна, Канада, Німеччина, Словаччина, Туреччина, Угорщина, Бразилія, Велика Британія, Греція, Естонія, Іспанія, Італія, Франція, Швейцарія, Японія, Китай, Ізраїль, Нідерланди, США*.

ГраMATика: родовий відмінок з прийменником.

Що? (називний відмінок)	З чого? (родовий відмінок)
-а → -и	
Україна	з України
Канада	з Канади
Німеччина	з Німеччини
Польща	з Польщі
-ія → -ії	
Бразилія	з Бразилії
Франція	з Франції
Велика Британія	з Великої Британії
-й → -ю	
Китай	з Китаю
Парагвай	з Парагваю
- + -у	
Єгипет	з Єгипту
Кіпр	з Кіпру
Ізраїль	з Ізраїлю
-и + -ів	
Нідерланди	з Нідерландів
Не змінюються	
США	зі США (! зі Сполучених Штатів Америки)
ОАЕ	з ОАЕ (! з Об'єднаних Арабських Еміратів)
Марокко	з Марокко
Чилі	з Чилі

Для закріплення вивченого виконуємо вправи.

1. Запишіть пропущені букви.

Ук_р_аїна, _ита_, К_на_а, Ф_ан_і_, Браз_л_я, _імеч_ина, Іт_л_я, Шв_йцар_я.

2. Розставте букви правильно.

оПльщ, паїснїяї, АШС, іКрп, їльІзар, иїЧл, тосЕнїя.

3. Допишіть, користуючись табличкою.

Україна – з України;
_____ – з Канади,
Польща – _____,
Франція – _____,
_____ – з Італії,
Китай – _____,
_____ – з Кіпру,
Конго – _____,
_____ – з Вірменії.

4. Послухайте діалог.

– Добрий день.
– Привіт. Я Джулія. Як тебе звати?
– Я Даніель.
– Дуже приємно. А звідки ти?
– Я з Аргентини. А це Гуто. Він із Бразилії.
– Звідки Лі?
– Вона з Китаю. Її країна – Китай.
– Звідки ці дівчата?
– Сара зі США. Тереза з Угорщини.
– Хто ці хлопці?
– Це студенти. Вони з Ізраїлю.
– Звідки ти?
– Я з України.

5. Запишіть назви країн, які ви почули у діалозі.

6. Так чи ні?

1. Джулія з України. – *Так*.
2. Гуто з Польщі.
3. Лі з Японії.
4. Сара зі США.
5. Тереза зі Словаччини.
6. Студенти з Ізраїлю.

УРОК 5. Ти українець?

На цьому занятті вивчаємо фрази: *Хто ти за національністю? Я українець. / Я українка. / Ми українці. Ти бразилець? Так. / Ні. / Ні, я не бразилець, я українець.*

Також студенти мають запам'ятати слово *національність* та назви національностей українською мовою (на вибір викладача). Звертаємо увагу на те, як звучить назва національності залежно від статі людини.

Виконуємо вправи.

1. Заповніть пропуски.

Україна – українець, українка.
Канада – канадець, _____.
_____ – _____, німкеня.
Велика Британія – _____, британка.
_____ – австрієць, австрійка.
Китай – китаєць, _____.
Польща – _____, _____.

2. Відшукайте назви національностей у кросворді.

у	к	р	а	ї	п	е	а	в	б	є	б
п	о	л	я	к	с	к	к	ф	р	г	р
ч	е	х	н	т	л	и	а	р	и	и	и
у	у	г	і	у	о	т	н	а	т	п	т
г	г	р	м	р	в	а	а	н	а	т	а
о	о	е	ц	о	а	й	д	ц	н	я	н
р	р	к	і	к	к	ц	ц	у	к	н	е
к	ц	ч	е	х	и	і	і	з	а	и	ц
а	і	е	м	і	р	а	т	к	а	н	ь
к	а	н	а	д	к	а	р	у	м	у	н

3. Утворіть речення за зразком: Вони з України. – Вони українці.

- Вони з Канади. – _____
 Вони з Австрії. – _____
 Вони з Китаю. – _____
 Вони з Польщі. – _____
 Вони з Болгарії. – _____
 Вони з Туреччини. – _____
 Вони зі США. – _____
 Вони з Чехії. – _____

4. Із поданих слів складіть речення.

Я / Німеччини / також / з. – Я з Німеччини також.

Штатів / Я / Сполучених / американка / Америки / зі / я. – _____.

- Хто/за/національністю/ти? – _____.
 Я/Німеччини/я/з/німець. – _____.
 Ми/поляки/з/Польщі/ми. – _____.

5. Послухайте діалоги та відтворіть.

- 1) – Звідки ти?
 – Я з Болгарії.
 – То ти болгарка?
 – Так.
 2) – Звідки ти?
 – Я з Туреччини.
 – То ти туркенья?
 – Ні, я українка.
 3) – Привіт!
 – Вітаю!
 – Звідки ти? Хто ти за національністю?
 – Я з Єгипту. Я єгиптянин.

6. Прочитайте текст.

Привіт! Знайомтеся! Це мої друзі. Їх звали Ігор та Омар. Вони студенти.

Цю дівчину звали Джессіка. Вона подруга Ігоря. Вона також студентка. Ігор зі столиці України – Києва. Він українець. Джессіка зі Сполучених

Штатів Америки. Вона з Вашингтона. За національністю вона канадка. Омар з Об'єднаних Арабських Еміратів. Він еміратець. Цей чоловік – викладач. Він із Великої Британії. Він британець. Його звали Генрі.

7. Продовжте речення. Розкажіть, що вам відомо про друзів Алекса.

Ігор, Омар – студенти.

Подругу Ігоря звали ...

Друзі Алекса – ...

Ігор зі ...

Джессіка зі ...

Омар за національністю ...

Генрі з ..., за національністю він...

УРОК 6. Скільки тобі років?

Наступна підтема, якої можна торкнутися під час знайомства, стосується віку співрозмовників. Саме тому пропонуємо вивчити ключові слова словосполучення, які допоможуть студентам впізнати, зрозуміти запитання і дати на нього правильну відповідь.

Фрази: *Скільки тобі років? Мені 21 рік. / Мені 35 років. / Мені 3 роки.*

Лексика: *вік, рік, роки, числівники від 0 до 20, назви десятиків.*

Виконуємо вправи на знання числівника.

1. Запишіть цифрами.

Два – 2; одинадцять – ____; двадцять три – ____; тридцять п'ять – ____; сорок чотири – ____ сімдесят шість – ____; дев'яносто один – ____; вісімдесят сім – ____; сто – ____; сто сорок вісім – ____.

2. Запишіть за зразком: 21 – двадцять (20) один (1), 101 – сто (100) один (1).

23 – _____, 32 – _____, 34 – _____,
 46 – _____, 57 – _____, 58 – _____,
 69 – _____, 125 – _____, 173 – _____,
 190 – _____.

3. Запишіть словами у зошиті.

3 – *три*, 13 – *тринадцять*, 6, 20, 27, 46, 39, 74, 92, 86, 75.

Продовжуємо вивчати граматику. Узгоджуємо числівник з іменником.

рік	роки	років
1, 21	2, 3, 4, 22, ..3, ..4	5, 6, 7, 8, 9, 11–19, 20, 45, ..6, ..7, ..8, ..9

Закріплюємо вивчене, виконуючи вправи.

4. Поєднайте числівники 3, 13, 6, 20, 27, 46, 39, 74, 92, 86, 75 зі словом рік, роки, років. Запишіть словами: 3 роки.

Продовжуємо вивчення особових займенників (давальний відмінок)

Хто? Що? (називний відмінок)	Кому? Чому? (давальний відмінок)	Хто? Що? (називний відмінок)	Кому? Чому? (давальний відмінок)
однина		множина	
я	мені	ми	нам
ти	тобі	ви	вам
він вона	йому їй	вони	їм

5. Утворіть речення за зразком:

- (ти) Скільки *тобі* років? – *Мені 20 років.*
 (ви) Скільки ____ років? – ____ 41 ____.
 (ти) Скільки ____ років? – ____ 3 ____.
 (він) Скільки ____ років? – ____ 22 ____.
 (вона) Скільки ____ років? – ____ 25 ____.
 (вони) Скільки ____ років? – ____ 50 ____.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бурак М. Яблуко : підручник з української мови як іноземної (базовий рівень). Львів : Видавництво УКУ, 2015. 268 с.
2. Лазаренко С.В. Українська мова як іноземна (рівень А–1) : практикум. Одеса, 2021. 53 с.
3. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком : підручник. Харків : Фоліо, 2017. 288 с.
4. Масицька Т. Українська мова як іноземна: комунікація : навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с.
5. Палінська О. Використання ігор на заняттях з української мови як іноземної. *Українська мова у світі* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. С. 185–191.
6. Палінська О., Туркевич О. Крок-1 (рівень А1–А2). Українська мова як іноземна : книга для студента. 2-е вид., випр. і доповнене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 100 с.
7. Перші кроки з українською мовою : підручник для слухачів – іноземних громадян довузівського етапу підготовки. У 4-х ч. Ч. 1: Рівень А1 володіння українською мовою як іноземною / Л.І. Васецька та ін. Запоріжжя, 2021. 228 с.
8. Стандартизовані вимоги: рівні володіння українською мовою як іноземною А1–С2. Зразки сертифікаційних завдань : посібник / Д. Мазурик, О. Антонів, О. Синчак, Г. Бойко. Київ : Фірма «ІНКОС», 2020. 186 с.
9. Українська мова для іноземців. Рівень А1 : навчальний посібник / Голованенко Є.О. та ін. 2-ге вид., випр. Суми : Університетська книга, 2021. 279 с.

Висновки. Запропонований проєкт модуля на тему «Знайомство» розроблений для підручника початкового (А1) рівня з української мови як іноземної. Представлений навчально-методичний матеріал полегшить викладачам з УМІ підготовку до проведення перших занять. Підібраний лексико-граматичний мінімум допоможе іноземцям, які вивчають українську мову з нуля, легко засвоїти нову лексику та сформувати відповідну мовленнєву компетенцію. Виконання значної кількості практичних вправ сприятиме формуванню комунікативних навичок та вміння застосувати їх у живому мовленні.

Представлений проєкт заняття у запропонованому варіанті можна застосовувати на заняттях з української мови як іноземної або використати як зразок для створення власних навчально-методичних розробок.